

Aquesta(ALDC, VIII, 1904. *Aquesta, aqueixa*)

Aquí recollim, cartografiem i comentem els significants que corresponen al concepte gramatical que designa la “forma de l’adjectiu demostratiu que expressa proximitat en l’espai o en el temps respecte a la primera persona i també respecte a la segona” (DIEC). *Aquesta*, molt estès al Principat, presenta les var. *questa* 20, 21, 56, 109, 110, 112, per afèresi de la vocal inicial a causa de la fonosintaxi, com la var. sonoritzada *guesta* 104, reducció de *aguesta* 86, 90, 95, 98; *aqueta* (var. *queta* 69), a partir del pl. *aquets*, amb reducció trisil·làbica, i de contextos de *aquest* (*aquest pa* > *aquet pa*). *Aqueixa* apareix com a forma única en ross.,

i en punts del Principat, amb ús indistint de *aquesta* (veg. una més àmplia àrea de confusió *aquest/aqueix* al mapa 1225). *Esta* (var. *ista* 87, 89, 93, 94), sense el reforç velar, està per la franja ponentina, tort. i val., conviu amb *eixa* 137, 142, 154, 155, 157, 159, 167, 174, 176, 180, 183, 185, 186, 188, 189 (*ixa* 89, 93, 94, 100, 148, 175), generalment diferenciant la proximitat a primera o a segona persona. Finalment, cal notar *aquella* 4, 7 que, en el m. *aquell*, és *aquell d’aquí* oposat a *aquell d’allí*.

Són mots normatius *aquesta*, *aqueixa*, *esta*, *eixa*; per a més informació, veg. mapa 1204.

